

Uredništvo
in upravnistvo:

Kolodvorske
ulice št. 16.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:

Šestopisna peti-
vrsna 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja

za Ljubljano
v upravnistvu:

za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
60 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja

za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
60 kr. in za jeden
mesec 86 kr.

Štev. 209.

V Ljubljani v petek, 7. novembra 1884.

Tečaj I.

Ureditev avstrijske valute.

Te dni dobili smo z Dunaja važno no-
vico, katera je takoj k višku gnala kurze
avstrijskih državnih papirjev. Mislili smo s
prva — in kedo bode avstrijskemu politiku v
zlo štel precej izdatno porcijo skepticizma?
— da so iznajdljivi borzijski krogi zopet
grešili na lehkovernost svojega občinstva ter
izvalili prav mastno in gibčno časnikarsko
„raco“. Toda ko smo potrditev te izredne
vesti čitali celó v časopisih, kateri so sploh
znani kot oficijozni, na pr. v dunajskem
„Fremdenblattu“, dali smo slovo vsakemu
dvomu, verovali smo i mi, da se v našem
finančnem ministerstvu prav resno pečajo s
težavnim vprašanjem, na kak način bi se
urediti dala avstrijska valuta, in začeli smo
premišljovati o tem problemu in njegovih
gospodarstvenih posledicah.

Mi bi hoteli trditi, da je dosedanja av-
strijska valuta v neredu. V naši državi velja
papirnati denar, kateri je baziran na srebro.
Med bankovcem in srebernim denarjem ni no-
bene razlike, celó to se dá naglašati, da za-
uživa papirnati denar dandanes več veljave,
nego sreberna kovina, katero nadomestuje. Uže
sedem let je tega, odkar je izginil *disagio*
med papirjem in srebrom, in ne bi trebalo,
glave si lomiti radi vprašanja avstrijske valute,
da bi le — tudi druge omikane države imele
isto denarno vrednoto kakor mi. Ali ker se
na Nemškem in Angleškem ves denarni sistem
naslanja na zlato, ker ta dragocena kovina
čim dalje bolj izpodriva nejednakega svojega
tekmeca, srebernino, čutimo i mi pri vsaki
priliki, bodi-si, da nam je blago kupiti izven
avstrijskih mejnikov, bodi-si da moramo pla-
čati obresti od svojih državnih dolgov pri
inozemcih, da smo vendar le prav na slabem
s svojimi penazi. Ni čuda tedaj, da mora vsak
avstrijski finančni minister hrepeneti po ne-
venljivi slavi, da se bode po njegovem impulzu
predruščila sedanja denarna veljava v našem
cesarstvu, zlasti sedaj, ko je že Italija navzlic

svojim denarnim stiskam vendar srečno do-
vršila svoje denarstvene reforme.

In položaj je v istini tako ugoden v tem
trenotji, da opravičuje ministra Dunajev-
skega, ako se je, kakor trdijo, z vso odloč-
nostjo poprijel velikega dela. Eden prvih
pogojev, brez katerih se tako silna sprememba
v denarni sistemi niti misliti ne dá, trajni
evropski mir, je zagotovljen, nobena kata-
strofa na obnebi vnane politike ne bode
motila načelnika finančne uprave, ako bode
dejanjsko uresničil namere, katere mu pod-
tikajo. Kredit avstrijskega cesarstva se je silno
ojačil v zadnjem času; če primerjamo sedanje
kurze naših državnih papirjev z onimi, katere
je Taaffejevo ministerstvo prevzelo od svojih
prednikov, je razloček tako evidenten, da se
mora vsakemu urivati prepričanje: kreditne
razmere naše države so se tekom minulega
petletja neizmerno obrnile na bolje!

Vender pa ne mislimo, da se bode ure-
ditev avstrijske valute dala doseči hipoma,
brez hudih zaprek in trudapolnega dela. Nav-
dušenje, s kojim nekateri listi, v prvi vrsti
se vé da „N. fr. Presse“, zagovarjajo in pripo-
ročajo to spremembo, nas ne bode motilo. Saj
znamo, da pretirani entuzijazem teh krogov ni
brez samopašnih ozirov. Dobro vedó, da bi v
ta namen trebalo velike finančne operacije, in
dobiček od nje imeli bi v prvi vrsti oni de-
narni velikaši, kateri razpolagajo z veliko
množino kovanega in nekovanega zlata. Baš
ti gospodje pa po stari navadi niso trdo-
srčni nasproti raznim uredništvom velikih ča-
snikov, oni razumejo, da se mora reklama
drago plačati, in lepa ta lastnost jim je pri-
vabila gorke simpatije finančnih politikov v
gospodarstvenem oddelku dotičnih novin.

Vender zlato ne bode tako kmalu krožilo
v našem prometu! Tega ne trdimo vsled na-
čelnih pomislekov proti takozvani „zlati veljavi“,
dasi teoretična stran tega vprašanja ni po vsem
rešena. Istina je, da zlati rumenjaki v vsakem
oziru daleč nadkriljujejo vse druge vrste de-
narjev. Zlató je več nego 15krat tako občut-
ljivo za vsako utežno jednico od srebra, tedaj

je veliko sposobneje za prevóz, natančnost
pri kovanji mnogo večja, izguba vsled trenja
mnogo manjša. Če se oziramo na svetovni
promet, pač si misliti ne moremo boljšega po-
sredovalca nego so zlati tički, kateri se na prvi
pogled prikupujejo celó čmerikavemu Kitajcu.
Ta sposobnost za mednarodno trgovino pri-
dobila je „zlati veljavi“ mnogo navdušenih
zagovornikov, med njimi zlasti Soetbeers,
kateri utegne paznim čitateljem „N. fr. Pr.“
znan biti po svojih jedrnatih in duhovitih
člankih v ekonomičnem predelu. Ali z druge
strani prijatelji bimetalizma, takozvane „dvojne
veljave“, vender še niso po polnem potihnili,
in da se tudi med njimi nahajajo avtoritete
finančne véde, o tem najbolj pričujejo imena
Lorenz Stein, Schaeffle in Arendt. Ti
strokovnjaki vedno še priporočajo vpeljavo
dvojne, bimetalistične veljave, katera bi se
pa morala garantirati po mednarodnih po-
godbah.

Toda praktične skušnje so bolj merodajne
nego najbistroumnejše teoretične preiskave, in
zaradi tega ne dvojimo, da se bode tudi av-
strijski finančni minister odločil za „zlato
veljavo“.

Vender treba izpolniti še dokaj važnih
pogojev, predno se posreči ta velika in blago-
dejna prememba. Določimo vrednost po-
samezne denarne jednice, recimo vrednost zla-
tega goldinarja, kakorkoli nam drago, ali srebru
nasproti po starem razmerji 1:15,5, ali po
sedanji proporciji 1:18,6, držimo se načela,
da bo zlati goldinar jednak dvema nemškima
markama, ali onega, da se bosta z njim pla-
čala dva franka — vse jedno, zlata ni-
mamo in treba ga bode kupiti. In
cena zlata je v zadnjem desetletji poskočila
za celo petinko! Pred letom 1873 dobil se je
funt zlata še za 15,5 funtov srebra, dandanes
je srebro uže izgubilo mnogo svoje vrednosti in z
jednim funtom zlata plačuje se uže 18,6 funtov
srebra. Vzemimo pa sedaj ta slučaj, da tudi
finančni minister avstrijski kot kupec nastopi
na svetovnem trgu za dragocene kovine v
Londonu, da bode i naša država naenkrat po-

Listek.

Stepni kralj Lir.

Ruski spisal Ivan Turgénev, poslovenil * * *

(Dalje.)

— Vladimir Vasiljevič! votlo spregovori
Evlampija, kakor bi ga klicala in ne stopivši
iz svojega skrivališča. Vrtela je med prsti
nekoliko trpotčevih stebel, tolkla jih drugo ob
drugo in jim tako odbijala glavice.

— In potem še ta kozaček Maksimka!
nadaljuje Sljotkin; — Martin Petrovič se pri-
tožuje, zakaj smo mu ga vzeli in dali v učenje.
Ali razsodite sami: kaj naj bi delal pri Mar-
tinu Petroviču? Pohajal bi, drugega nič! In
saj on tudi streči ne more, zavoljo svoje ne-
umnosti in mladih let. Zdaj pa smo ga dali
sedlarju v šolo. Ako postane iz njega dober
mojster — koristil bo sebi — nam pa bo
plačeval obrok. In v našem malem gospodar-
stvu ni to majhna stvar! V našem malem
gospodarstvu se ničesar ne sme zanemarjati!

„In tega človeka imenoval je Martin Pe-
trovič berač!“ mislil sem pri sebi. — Kdo
pa zdaj bere Martinu Petroviču? prašam ga.

— Kaj naj se mu bere? Eno knjigo je
imel — in k sreči, se je še ta nekam izgu-
bila ... Takemu starcu naj bi se še bralo?

— Kdo pa ga brije? vprašam dalje.

Sljotkin se posmeje dobitljivo, kakor bi
me hotel splačati za zabaven dovtip. — Kdo
neki? Noben. Sprva si je brado sè svečo oži-
gal, zdaj pa jo je po polnem pustil. In kako
se mu pristojalo!

— Vladimir Vasiljevič! ponovi Evlampija
z naglasom; — Vladimir Vasiljevič!

— Martin Petrovič je obut in oblečen,
in jé, kar mi; česa mu je še treba? Saj je
sam trdil, da na tem svetu ne želi ničesar
več, nego poskrbeti za svojo dušo. Kar v
glavo mu ne more, da je zdaj vse naše. Pri-
tožuje se tudi, da mu ne izplačujemo „poko-
nine“; ali mi sami smo za denar v stiskah;
in čemu ga tudi potrebuje, ko ničesar ne po-
greša? Golo resnico vam povem: mi ravnamo
z njim prav kakor z očetom! Kako so nam
na primer potrebne sobe, v katerih stanuje!

Brež njih se niti obrniti nemamo kje; ali mi
mu jih vse eno pustimo. Še celo na to mis-
limo, kako bi mu pripravili kako zabavo. Vi-
dite, za Petrovo kupil sem mu v mestu i-iz-
vrstne odice — prav angleške odice: drage
odice! Z njimi naj bi rib lovil. V našem rib-
njaku so izvrstni karasi. Le tja naj bi se
vsél in odico v vodo vrgel! In sedel naj bi
dve, tri minute — in ribja juha bi bila go-
tova! Za stare ljudi ni kmalu lepše zabave!

— Vladimir Vasiljevič! pokliče tretjič z
odločnim glasom Evlampija in vrže daleč proč
od sebe bilke, katere je vrtela med prsti. —
Jaz grem! reče in njene oči se srečajo z
mojimi. — Jaz grem, Vladimir Vasiljevič! po-
novi potem in se skrije za grm.

— Precej, Evlampija Martinovna, precej,
vsklikne Sljotkin. — Martin Petrovič sam
naše ravnanje zdaj odobruje, nadaljuje potem,
ko se je znova obrnil k meni. S prva se je
zares čutil razžaljenega in je celó godrnjal,
veste, dokler se ni udal: kakor se pač še
spominam, bil je on nagel in krut človek —
da je bilo groza! No, in zdaj se je po pol-
nem umiril; kajti sprevidel je, da je tako

trebovala več stotin milijonov zlata za svojo valuto, potem se nam vsiluje naravni sklep, da bode zlatu cena zopet izdatno poskočila ter da bode precejšnjega posojila treba, predno da se nam posreči toliko zaželjena — ureditev valute!

Trebalo bode tedaj precej občutnih žrtev, da se doseže konečni namen, da se mestu sedanje, na srebro fundirane papirne veljave uvede zlati denar. Avstrijski narodi bodo sigurno toliko rodoljubni in razumni, da se bodo brez ugovora udali tem neizogibnim žrtvam. Ali vspeh mora biti osiguran, nevarnost, da nas prva politična katastrofa zopet ne sili, zateči se k bankovni tiskalnici, mora biti definitivno odpravljena. Sicer se ponovi denarna beda leta 1859 v podvojeni meri. Prej tedaj treba urediti naše finance, državni primanjkljaj mora izginiti iz državnega proračuna, davki se imajo predrugačiti in za vse slučaje je v rezervi imeti nek remedium davčne sile. Da se deficit odstrani, je tedaj *conditio sine qua non* slehernemu preustroju naše denarne valute.

Čujemo, da je minister Dunajevski svojemu ogerskemu kolegi grofu Szapary-u uže poslal prvi uradni dopis zaradi valutnega vprašanja. Odgovora baje še ni prejel. Zanimanje pa, katero je vzbudila važna novica, je splošno po vsej monarhiji, in če se kolosalni plan finančnemu ministru Taaffejeve vlade posreči, bode sedanja sistema si pridobila nevenljive zasluge za povzdigo avstrijskega državnega gospodarstva.

Razmere v Rusiji.

O razmerah v Rusiji piše v „Pol. Corr.“ dopisnik iz Petrograda v 2. dan novembra tako-le:

Nihilistična stranka namerava, kakor se kaže, ravno tako kakor v prejšnjih letih, tudi letos po zimi pričeti živahnejšo agitacijo, kar bode naše vladajoče kroge zopet spravilo k delu. Tako je policija med drugim te dni zasledila dve skrivni tiskarni, jedno v predmestju Vasilijev Ostrov, drugo v predmestju Stari Petrograd, ter zaprla 60 oseb, med temi tudi nekoliko žensk. Jeden izmed oseb, katere so zaprli, je nekov Lopatin, kateri je znan kot glavni rovar slednjega časa.

Tudi poročila z dežele se ne glasijo ugodneje. Nemire na raznih vseučiliščih iz očij pusti, se vendar konstatuje preteče gibanje, katero se kaže med kmetskim narodom proti zemljiškim posestnikom. Vojni sodni dvor v Pultavi obsodil je pred kratkim sedem kmetov zaradi upora v smrt ter tudi razsodbo nemudoma izvršil. Pred nekaterimi tedni vršil se je v Čerepovci, v provinciji Novgorod, jednak upor, pri katerem so kmetje zadušili jednega zemljiškega posestnika. Sploh pa se je obnašanje kmetskega prebivalstva v slednjem času znatno predrugačilo, in med njimi se po-

boljše. Vaša mama — moj Bog ti! — kako se je razjezila na me!... Pa kaj to, saj vemo, da je velika gospa in da rada ukazuje, kakor svoje dni Martin Petrovič; ali pridite sami k nam in pogledajte — in potem recite o priložnosti kako besedico. Jaz sem Nataliji Nikolajevni jako hvaležen; ali saj moramo tudi mi živeti!

— Kako pa, da je Žitkov bil zapojen? vprašam jaz.

— Fedulič? Ta postopač? — Sljotkin zmaja z ramami. — Ali dovolite, za kako rabo pa je bil? Vse svoje življenje je preživel pri vojaki — in naenkrat se zmisli, da bi začel gospodariti. „Jaz znam s kmeti pospravljati“, pravi; „kajti navajen sem, biti po zobeh“. Ali on ničesar ne zna; zato ga je Evlampija Martinovna sama zapodila. To je po polnem nezmožen človek. On bi spraval pod zlo vse naše gospodarstvo!

— Hoj! zasliši se zvoneč glas Evlampijin.

— Precej! precej! odvrne Sljotkin, stegne mi svojo roko in jaz mu jo stisnem, dasi nehoté.

— Zdravi ostanite, Dmitrij Semenovič!

javlja obžalovanja vredna sovražnost proti višjim razredom. To gibanje vendar ni revolucionarno in vladi sovražno, marveč je le bolj pojav nihilističnih kovarstev, katerih agentje razširjajo po vaseh vèst, da carska vlada ni nasprotna novi razdelitvi zemlje, in če tega sama izvela ne bode, postopala pa tudi ne bode strogo proti nasilstvom, katera bi se godila zemljiškim posestnikom. Nihilistični agentje skušajo v očeh kmetskega prebivalstva pokazati plemstvo in sploh zemljiške posestnike kot vladi sovražen element, kateri je izročen osveti carjevih zvestih podanikov. To delovanje gotovo namerava glave zmešati, napraviti v javnem življenju nered, nasprotstva in razdvoje ustvariti ter naposled provzročiti krizo, splošno nezadovoljstvo, od katerega pričakujejo anarhisti prospeh svojih namer. Na neresčo pa za kovarstva uprava, mestu da bi jih paralizovala, še nevedoma pospešuje. Tako so na pr. izredno stroge naredbe proti dijakom v Kijevu, izmed katerih je večina morala zapustiti mesto, izdatno gmotno škodo prinesle precej velikemu delu kijevskega prebivalstva. Umeje se, da ti ljudje, katerih dohodki so zavisni od bivanja dijakov v Kijevu, pristopajo k številu nezadovoljnejšev, v veselje anarhistov, kateri neredu osebito v to smer provzročajo, da bi provocirali spodbudljivo reakcijo.

Ta reakcija kaže se povsodi ter zadeva občutno tudi liberalno novinstvo. Tako se, da navedemo samo jeden slučaj, zatrjuje, da se bode po gospodu Laninu uredovan liberalen list „Ruski Kurir“ zaradi tendence mnogih, pred kratkim objavljenih člankov zatrl. Uredništvom listov je te dni cenzurno upravištvu poslalo prepoved, da se ne smejo omenjati vèsti, katere so razširjene o bližnjih imenovanjih v višjih upravnih krogih.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V proračunskem odseku avstrijske delegacije razpravljalo se je v predčerašnji večerni seji o kreditu za upravo okupiranih provincij. Pri tej priliki govoril je skupni finančni minister Kallay o položaji v Bosni in Hercegovini ter naglasil, da se položaj zboljšava od dné do dné. Minister je izjavil, da so roparske druhali v okupiranih provincijah sedaj uže skoro po polnem izginile. Potem se je razpravljalo o agrarnih odnosajih v teh provincijah, o šolstvu, o komunikacijah itd. Zahtevani kredit odobril se je slednjič z neznatnimi premembami.

Druga plenarna seja ogerske delegacije obdržavala se bode prihodnji torek. Najbrže bodo delegacije okolo 25. t. m. končale svoje zasedanje.

Prihodki tekoči iz vojaške takse množé se z vsakim letom. Tako se je samo na Dunaji vojaške takse nabralo leta 1882 31 068, a leta 1883 38 339 gld.

reče mi ter pokaže vse svoje bele zobe. Streljajte kljunače, kolikor se vam ljubi; to je prehodna tica in ni nikogar; če vam pa pride kak zajček na pot — le prizanesite mu: to je — naša divjačina. Da, še nekaj: ali vaša psica ne bo kmalu vrgla? Jako bi mi vstregli z jednim mladičem!

— Hoj! zazveni znova Evlampijin glas.

— Hoj, hoj! odgovori Sljotkin in plane v grmovje.

XIX.

Ko sem bil sam, spominam se, da mi je v glavo silila misel: kako pač, da ni Harlov počil Sljotkina tako, „da bi bilo samo nekoliko mokrega tam, kjer je stal“ — in kako da se Sljotkin tega ni bal? Očivestno se je bil Martin Petrovič po polnem umiril — tako se mi je vsaj zdelo — in zato sem še bolj želel, pogledati v Jeskovo in če prav z jednim samim očesom, zazreti tega kolosa, katerega si jaz nikakor nisem mogel predstavljati vgnanega in mirnega. Uže sem dospel na kraj gozda — kar vzleti prav izpred mojih nog s silnim frfranjem velika kljunača in se skrije

V Zagrebu otvorila se bode v nedeljo svečanim načinom galerija slik. Kakor se dá soditi po velikanskih pripravah, bode svečanost sijajna. Galerijo otvoril in blagoslovil bode znani rodoljub biskup Strossmayer sam. Tudi iz Ljubljane pada se v Zagreb deputacija, katera bode ob tej priliki vladiki Strossmayeru izročila diplomu častnega meščanstva ljubljanskega. Z Hrvati vred bodo se gotovo tudi slovenski domoljubi veselili kulturnega napredka bližnjih nam bratov.

Tuje dežele.

V Rusiji počela se je nihilistična stranka zopet gibati. Kakor se „Pol. Corr.“ iz Petrograda javlja, našla je policija zopet nedavno tajno tiskarno, v kateri se je tiskal nihilistični časopis „Narodnaja Volja“. Pri tej priliki bilo je zaprtih okolo 60 oseb, med drugimi znani rovar Lopatin in mnogo žensk. Tudi kmetsko ljudstvo je zelo razdraženo proti grajščakom ter je prišlo na več krajih uže do krvavega sukoba tako na pr. v Čerepovcu, kjer so kmetje ubili tamošnjega grajščaka.

V Bolgariji trudijo se rodoljubi doseči sporazumljenje med liberalno in konservativno stranko. Tudi knez Aleksandro podpira to namer, in tako je upati, da se v Bolgariji v kratkem doseže mladi kneževini toliko potrebni notranji mir.

V Zjedinjenih Državah severne Amerike vršila se je te dni volitev predsednika republike. Konečni izid volitve še ni znan, no skoro gotovo je, da bode Cleveland postal predsednikom. Želeti bi bilo, da bi se ta glas tudi uresničil.

Iz Kartuma vedno še nimamo zanesljivih poročil. Le v tem se vjemajo glasovi, da je Gordon, ako ni uže pal Mahdiju v roke, zares v veliki nevarnosti.

Dopisi.

Iz Kamenika, 5. novembra. (Izv. dop.) Še le pred kratkim časom zapustili so zadnji ptujci naše mestece. Sedaj je zopet vse bolj tiho in mirno, ko smo sami, za to je pa sedaj tudi malo poročati iz našega mesta.

Edino, kar se je bolj važnega prigodilo ta čas, je to, da nas je zapustil pred kratkim okrajni glavar dr. Zaplotnik, in da je prevzel vodstvo okrajnega glavarstva vladni tajnik dr. Russ.

Dr. Zaplotnik bil je v našem mesteci zelo priljubljena ter visoko spoštovana oseba, vsaj je pa tudi dober človek, dasi strog mož, za kojega je bila edina postava merodajna; družih oziror on ni poznal. Želimo mu, na novem mestu mnogo vspeha in sreče.

Kolikor se da soditi, pa je dobil v osebi dr. Russa vrednega naslednika. V tem kratkem času, kar vodi tukaj glavarstvo, znal si je s svojim ljubeznivim in taktim postopanjem pridobiti občne simpatije. Dokaz temu je pod-

v goščavi. Jaz pomerim, ali puška se mi noče vžgati. To me jako razjezi: tica je bila jako lepa in jaz sklenem poskusiti, da li je znova ne dobim na muho? Odpravim se naravnost tja, kamor je odletela — in še nisem stopil dve sto korakov, kar zagledam pod košato brezo — ne kljunače, ampak tega istega gospoda Sljotkina. Ležal je vznak in si del obe roki pod glavo; pri tem pa je s zadovoljnim smehljanjem pogledaval k višku, na nebo, in je z lahka zibal levo nogo, katero je položil na pravo koleno. Mojega prihoda on ni zapazil. Nekoliko korakov od njega se je počasi sprehajala po drni Evlampija in gledala v tla; zdelo se je, kakor bi česa iskala v travi — morda gob. Zdaj pa zdaj se je sklanjala, iztegavala roko — in popevala poluglasno. Jaz se precej vstavim in začnem poslušati. Sprva nisem mogel razločiti, kaj poje, potem pa sem dobro slišal naslednje znane verze iz stare pesmi:

«Oj vzdigni se, oj vzdigni, grozovit oblak,
Oj ubij mi, oj ubij tasta mojega,
Trešči s streló, trešči ž njo v mojo taščo mi,
Mlado ženo, svojo ženo pa ubijem sam!»

Vreme imamo v Kameniku sedaj krasno. Kedor je občudovalec narave, ta bi se moral v tem času k nam priseliti. S snegom krite kameniške planine žareče se v solčnem svitu, nad njimi jasno, temno-modro nebo, to je krasna, občudovanja vredna slika. Da bi nas le še dolgo ne zavile in odele goste megle!

— (Samomor na ulici.) Dne 4. novembra si je na Dunaji pogнал kupčijski akademik Robert Pessler na obljudeni ulici dve krogli v prsa. Ljudje so opazili razburjenega mladega moža, ki je z revolverjem v roci drl po ulici in opozorili nanj čuvaja. Le-ta je šel za njim in vpil: „Prijemite ga!“ Občinstvo je mislilo, da leti za kacam tatom in kmalu je drla cela tolpa za mladim možem. Konečno ga vjame nek postrešček — a mladi človek poseže v žep po revolver in se ustrelil dvakrat v prsa. Drug strel mu je zadell srce in bil je takoj mrtev. Pravijo, da je učinil nesrečno dejanje vsled vkora, ki ga je dobil pri neki priliki od vodstva akademije.

— (Iz Berolina) zvedajo listi o zanimivem prepiru v novejšem času mnogo imenovanega zdravnika Bismarckovega, dr. Schweningerja in slavnega fizijologa prof. Dubois-Reymonda. Bismarck je svojemu zdravniku kar nagloma preskrbel imenovanje profesorjem tamošnje univerze, čepravno je ves profesorski kolegij odločno protestiral zoper tako postopanje. Novi profesor napravljaj je običajne obiske pri svojih kolegih, a Dubois-Reymond ga ni hotel sprejeti. Za to je varovanec kancelarjev pozval slavnega učenjaka na dvboj. Razumno je, da je 67letni starček odbil to zahtevanje. Njegovi slušatelji prirčdili so mu sijajne ovacije. Dr. Schweninger pa si s tem ni ravno pridobil novih prijateljev med profesorji.

— (Neprijetna najdba.) V Palermi stoji na Corso Pisani hiša, ki uže več let nima nobe-

— Glejto no! spregovori on naposled. —
Kaj se vam ženskam vse blodi po glavi?
— Kaj neki? vpraša Evlampija.
Sljotkin zlabka privzdigne glavo. — Kaj?
Kake besede si pa zdaj pela?

Hitro se poberem iz gozda — in ko prehodim ozek travnik, stal sem pred Harlovlijim vrtom.

Jaz nisem imel niti časa, niti priložnosti, da bi pomislil o tem, kar sem videl. Samo besed »čarobna ljubezen« sem se zopet spomnil, kateri sem bil ne davno tega prvič zaslišal in se jako začudil njih pomenu. Šel sem

— (Vožnja po zraku.) V Parizu spustili so dne 2. novembra balon v zrak. Ob 11. uri zjutraj vzdignil se je zrakoplav in ob 3. popoldne prišel je v Marigi pri Chateau-Neuf zopet na zemljo. Naredil je pot 255 kilometrov (več kot 33 naših milj). Maksimum višine, do katere se je balon spustil, znašal je 2859 metrov (nad 9000 čevljev).

— (Nj. cesarska visokost g. nadvojvoda Karol Ljudovik) pride v Ljubljano v nedeljo v jutro ob 5. uri ter se dopoldne ob 9. uri udeleži sv. maše v Uršulinski cerkvi. Vzprejema ne bode nobenega. Avdijske bodo ob 11ti uri dopoldne v veliki dvorani c. kr. predsedništva; popoldne ob 2. uri ogledavanje prevozne kolone „Rudečega križa“.

— (C. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih železnic) naznanja, da se je v Ljubljani ustanovil c. kr. železnišk prometni urad za železniške proge v obsegu c. kr.

— A, Martin Petrovič, odgovori kmet s pevajočim glasom in neprenehoma privzdiguje

— (Društvo avstrijskih sadjerejcev) zboruje letos od dne 15. do 17. novembra v Gradci. Deležniki snidejo se dne 15. novembra zjutraj ob 9. uri v Liebenau-u pri Gradci v središčnem stanu za spečavanje sadja. Odborov načelnik gosp. grof Henrik Attems objavlja za ta shod sledeči dnevni red: 1.) Društvene zadeve: poročilo o delovanju, ravnanje z blagajnico, dopolnitev odbora. 2.) Spečavanje, oziroma porabljanje sadja; 4 sušilnice, 3 kotli, ožemalnica, mlin, priprava za čiščenje itd., vse v rabi bo dalo povod za razpravo. Skrbljeno je, da bodo one vrste sadja, ki se dobivajo na trgu, razstavljene in videti bodo uže tudi izdelki zavoda. 3.) Trgovina s sadjem in sredstva pospeševati jo. Društveniki vabijo se nujno, da se na svojo korist vdeležijo shoda, ker vprašanje, katero se ima rešiti, zadeva v prvi vrsti korist sadjerejcev samih. Prosi se, namen, vdeležiti se shoda, kar prej načelniku pismeno naznaniti. Kdor še ni ud, pa hoče društvu pristopiti, naj samo svoj pristop naznani.

(Dalje prihodnjič.)

— (Šišenska Čitalnica) priredi na Martinovo nedeljo dne 16. t. m. pri Koslerji „Besedo“ s petjem, igro, tombolo in plesom.

— (Zgubilo) se je slednje dni mnogo rečij: tkan svilen robec, vreden 8 gld.; suknja, vredna 5 gld.; mošnjiček s 30 kr. in loterijskim listkom. Najditelji naj izvolé najdene reči oddati pri magistratu.

— (Nesreča ali umor?) Iz Kranja se nam piše, da so včeraj v jutro na državni cesti ne daleč od vasi Meja našli neznanega mrtvega voznika. Voznik peljal je s parom konj zelje proti Kranju; ne vé se še, jeli ponesrečil ali je zločinu roparskega umora v žrtve pal. Čudno je, da je pod obema zadnjima kolesoma povprek ležal in da se pri njem ni našlo nič denarja. Slučaj se je takoj c. kr. okr. sodniji naznanil, in preiskava bode na vsak način kmalu kaj jasnejega na dan spravila. Pri tej priliki se tudi želja izraža, da bi se na dolg saviški most v Kranji najmanj dve svetilnici napravili, kajti v trdi noči je hoja tamkaj, ako ne ravno zelo nevarna, gotovo prav dolgočasna.

— (Grda nehvaležnost.) Iz Logatca se nam poroča: Dne 31. m. m. prišel je k posestniku J. C.—ti v Bolčakovem neznani 20leten fant, češ, da pride iz Logatca, da se imenuje France N. ter bi rad stopil v službo kot hlapec. Gospodar ga vzprejme v službo, a ker je bil silno slabo opravljen ta novi hlapec, dal mu je dobrosrčni gospodar popolno svojo obleko, hlače, suknjo itd., vredno okolo 10 gld. Hlapec je bil zdaj zal fant, čedno oblečen, in zdaj se mu tudi ni več dopalo pri svojem gospodarji. Dne 2. t. m. izginil je iz vasi, in nihče ne vé kam.

— (V Toplicah) pri Zagorji otvorila se je v sredo brzozjavna postaja z omejeno dnevno službo.

— (Samomor.) Iz Gorice se poroča, da se je v sredo ustrelil nadčastnik tam nastanjenega peš-polka Ljudovik princ Bavarski št. 62. Ta nadčastnik je še le pred kratkim avanziral. Vzrok samomoru ni znan. — Iz Trsta pa se z dne 5. t. m. poroča: Danes ustrelil se je tukaj infanterist tukaj garnizujučega polka car ruski št. 61; drug infanterist je tudi hotel poslati si kroglo v telo, a se mu ni posrečilo vzeti si življenje; ta slednji je zdaj v bolnici, a težko, da se ozdravi. Slednja dva sta se zaradi tega hotela umoriti, ker ja je pričakovala kazen.

— (Odbor slovanske Čitalnice) v Trstu je razposlal te dni svojim udom ta-le program veselice: Podpisani odbor časti se s tem javiti p. n. članom red plesov in plesnih zabav, koje se bodo vršile od 15. novembra t. l. do 14. februarija 1885 v društvenih prostorih: I. 15. novembra 1884: Plesna zabava s tombolo. II. 31. decembra 1884: Šaljivi večer s plesom. III. 17. januarja 1885: Plesna zabava s tombolo. IV. 31. januarja 1885: Plesna zabava. V. 7. februarija 1885: Veliki ples. VI. 14. februarija 1885: Plesna zabava.

— (Kozó) v Trstu vedno huje razgrajajo, slednje dni obolelo je na kateri dan uže nad dvajset oseb, umrlo jih je tudi več. Tudi difteritis se vedno bolj širi ter zahteva več žrtev. Toži se, da zdravstvena oblastva premalo obračajo svoj pozor na to bolezen.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 7. novembra. Nadsodnije svetnik g. Hennig imenovan je predsednikom deželne sodnije v Gradci, g. Kočevkar nadsodnije svetovalcem pri deželni sodniji v Ljubljani.

Pariz, 7. novembra. Časniki poročajo, da je od srede do včeraj popoludne v Parizu 16 oseb obolelo za kolero, izmed teh jih je 11 umrlo. Včeraj zvečer je več oseb obolelo, nekatere izmed njih so umrle za kolero. Ukrepile so se stroge naredbe, da se zabrani razširjanje te bolezni.

Praga, 6. novembra. Grofa Edvarda Stadion zadel je na lovu pri Segenici mrtvoud; grof je pal s konja. Truplo prenesli so v grad Slatino pri Hrudimu.

Budimpešta, 6. novembra. Odsek gosposke zbornice ogerske delegacije dovolil je

nespremenjeno ekstraordinarij potrebščine za vojno. — Budgetni odsek avstrijske delegacije potrdil je poročilo Hübnerjevo o budgetu za vnanje zadeve in razpravljal potem o ordinariji vojnega budgeta. Državni minister, odgovarjajoč na razna vprašanja, podal je obširno pojasnilo o nameravani preustrojni poljske artilerije kakor tudi o zopetni ustanovitvi Jozefinuma, ter je izjavil, da ni zgubil nadeje, da bode razpršiti možno mnogostranske do-
tične pomisleke obojestranskih vlad.

Pariz, 6. novembra. Dr. Favre je umrl.

Pariz, 6. novembra. Listi poročajo, da je danes v Parizu umrla jedna oseba za kolero in da je danes in včeraj več oseb obolelo za kolero.

Bruselj, 6. novembra. „Moniteur“ objavlja kraljevsk dekret in okrožnico guvernerjem, s katerima se vpeljujejo nekatere olajšave pri uporabljanju novega šolskega zakona.

London, 6. novembra. Po telegramu Reuterjevega bureaua iz Šangaja z današnjega dne so se vsi ponovljeni poskusi, da se razdvoj s Francijo mirnim potem poravna, razbili.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 7. novembra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	81.25
„ „ „ srebri	82.35
Zlata renta	103.65
5% avstr. renta	96.40
Delnice narodne banke	871.—
Kreditne delnice	201.50
London 10 lir sterling	122.55
20 frankovec	9.70 ⁵
Cekini c. kr.	5.78
100 drž. mark	59.95

Uradni glasnik

z dne 7. novembra.

Naprava novih zemljiških knjig: Pri c. kr. okr. sodniji v Kranji za katastralno občino Cerklje; poizvedbe dne 14. novembra t. l.

Razpisane službe: Na dvorazrednici v Černošnicah služba družega učitelja; 400 gld. Dokumentirane prošnje do dne 18. novembra okr. šolskemu svetu v Nov. Mestu. — V ljub. stavbenem okraji za dunajsko cesto služba cestinarja; mesečno 16 gld., ozir. po-
višanje na 18 do 20 gld. Prednost imajo bivši podčastniki. Prošnje do dne 30. novembra c. kr. dež. vladi za Kranjsko.

Pod varstvom: Od c. kr. dež. sodnije v Ljubljani proglašja se zemlj. posestnik France Moškerc iz Be-
zovika zapravljiivcem; varuhom mu je postavljen Ant. Žabjek iz Dobrujin.

Eks. javne dražbe: V Črnomlju zemljišče Lucije Boule (omož. Grahek) iz Usore pri Otavici (103 gld.) dne 21. novembra. — V Kočevji zemljišče Sim. in Marije Arliš iz Slovenske Vasi (400 gld.) dne 3. decembra; — zemljišče Jos. Krena iz Kočevja (780 gld.) dne 3. decembra; — zemljišče Matije in Urše Hutter

iz Kočevja (300 gld.) dne 10. decembra. — V Zatičini zemljišče Mihe Šemeta z Vira (130 gld.) dne 4. decembra. — V Črnomlju posestvo Katre Gergič iz Sodevc (620 gld.) dne 21. novembra.

Tujci.

Dne 5. novembra.

Pri Maliči: Elvenich, trgovec, iz Frankobroda. — Doctor, fabrikant, iz Nahoda. — Kraut, potovalec, iz Prage. — Hofbauer, potovalec, iz Trsta. — Gospé Hofolzer, Wiederwohl in Ranzinger iz Kočevja. Pri Slonu: Bernheim, potovalec, iz Reimsa. — Rosenberger in Müller, potovalca, z Dunaja. — Hodnik, posestnica, iz Il. Bistrice. Pri Južnem kolodvoru: Mayer, zasebnik, iz Trsta. — Skokan, ključničar, iz Gor. Sentiada. — Deugg, posestnica, iz Boyca. — Janežič, c. kr. voj. kaplan, z Bleda. — Grabrovic, uradnik, iz Ljubljane.

Umrli so:

Dne 6. novembra. Karolina Grošel, hči uradnega sluga, 1¹/₂ dneva, na Bregu št. 6, življenska slabost. — Karolina Ankerst, inženerska vdova, 55 l., Rožne ulice št. 11, otrpnenje možjan. — Ana Majdič, vdova želez. paznika, 68 l., Sv. Petra cesta št. 62, krvni izbruh.

V civilni bolnici:

Dne 4. novembra. Franc Bergant, gostač, 72 l., želodečni rak.

Srečke

z dne 5. novembra.

Brno: 62 81 34 89 69.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
6. nov.	7. zjutraj	745.20	- 0.4	bzv.	g.mgl.	
	2. pop.	743.80	+ 9.8	vzh. sl.	js.	0.00
	9. zvečer	743.86	+ 2.6			

International Line.

Iz TRSTA direktno v NEW-YORK.

Veliki parniki prvega razreda te črte plujejo redno v New-York in prevzemljejo naklad in potnike po najnižjih cenah in v najboljšo oskrbovanje.

V New-York — Odhod iz Trsta.

Parnik „Bracada“ 3300 ton okoli 12. novembra. Parnik „Surrey“ 4200 „ „ 30. „

Popotniška kajuta 200 gld. — medkrčv 60 gld. Zaradi potovanja blagovoli naj se oglasi pri

J. Terkuile

glavni agent za prevóz čez morje.

Via dell' Arsenal št. 13, Teatro Comunale, Trst. Zaradi naklada pri Emilianu d'Ant. Poglayen-u, glavnem agentu. (115) 10—3

Knjigotržnica

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bambergova

Ljubljana

Kongresni trg šte. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in vunanjih učilnicah, posebno na c. kr. višji gimnaziji, c. kr. višji realki in tukajšnji c. kr. možki in ženski učiteljski vadnici, zasebnih, ljudskih in meščanskih solah upeljanih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, na pol ali trdo vezanih, po zelo nizkih cenah.

Zapisniki uvedenih učnih knjig oddajajo se brezplačno.